

vexilologie

ZPRAVODAJ VEXILOLOGICKÉHO KLUBU PŘI OKD PRAHA 3
obsahující odborná pojednání a informace o vlajkách

61

Ing. Jaroslav Martykán - RNDr. František Pícha

VLAJKY NEJVYŠŠÍCH PŘEDSTAVITELŮ STÁTŮ SVĚTA

ČÁST II - EVROPA

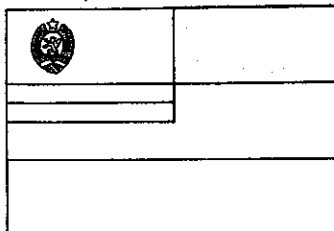
BELGIE - čtvercová standarta v barvě stuhu Leopoldova řádu, známé jako "rouge ponceau" a představující odstín červené mezi karmínovou a amarantovou. Uprostřed listu je zlatě zdobený a bohatě rámovaný štít z belgického státního znaku, nad štítem je královská koruna. V každém rohu je po korunovaném písmenu B - iniciále současného krále, vše zlaté. V této úpravě byla zavedena vlajka panovníka královským výnosem z 21.7.1921 s tím, že stejnou používají královna a synové, kteří mají titul vévody brabantského (následník trůnu) a hraběte flanderského, avšak s iniciálami svého jména. Po nástupu krále Leopolda III. byla výnosem z 2.5.1934 zřízena i vlajka pro prince Baudouina, který se stal vévodou brabantským. Vlajkou hlavy státu se stala po jeho nástupu na trůn 17.7.1951 s tím, že v detailech provedení byla upravena nařízením z r. 1963.

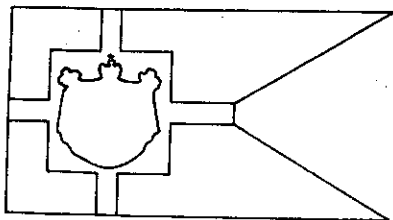

Tuto vlajku používá král na moři a jako automobilovou standartu, na královském paláci vlaje za jeho přítomnosti státní vlajka. Čtvercovou podobu státní vlajky s úplným úzkým zlatým lemem a zlatými trásněmi při horním, vlajícím a dolním okraji používá král jako vrchní velitel ozbrojených sil (Harmignies, R.-Lupant, M.: Le second pavillon royal de 1921, Vexilla Belgica, 7, 1983, s.12-21).

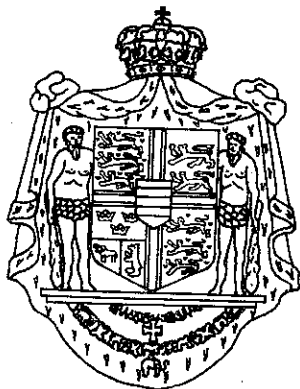
BULHARSKO - vlajku předsedy Státní rady tvoří státní vlajka v poměru stran upraveném na 2:3, která v kantonu bulharskou státní vlajku opakuje, ovšem s další modifikací - poměr vodorovných pruhů je 4:1:1 (FW, s. 110).

ČESKOSLÓVENSKO - viz Vexilologie, 1974, č. 13, s. 127.

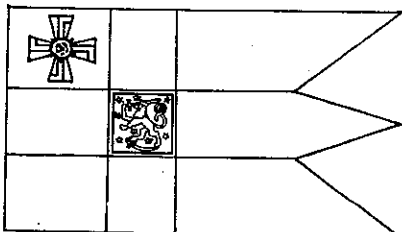
DÁNSKO - královskou vlajkou je národní vlajka v podobě tzv. vláštovčího ocasu o poměru stran 56:107, která nese na bílém čtvercovém poli uprostřed úplný královský znak. V této podobě byla zavedena 29.5.1914, současný královský znak byl přijat 14.1.1972 a vlajka byla podle něho upravena výnosem z 16.11.1972. Královský znak tvoří čtverceny štít doplněný o srdeční štítek, který připomíná erbem Oldenburska (na zlatém štítu dvě červená břevna) královskou dynastií,

jež vládne Dánsku od r. 1448. Štít nese v 1. a 4. poli, která jsou zlatá a jsou poseta 9 červenými srdci; tři modré kráčeující lvy - znak Dánska; 2. žluté pole se dvěma kráčeujícími modrými lvy s červenou zbrojí připomíná Šlesvicko. Třetí pole štítu je děleno; v horní modré polovině tři zlaté koruny připomínají Kalmarskou unii Dánska s Norskem a Švédskem, dolní polovina je polcená, vpravo stříbrný beran na modrém poli zastupuje Faerské ostrovy, vlevo stříbrný polární medvěd na modrém poli představuje Grónsko. Jednotlivá pole znaku jsou oddělena bílým červeně lemovaným středovým křížem na připomínku Danebrogu. Štítonoši královského

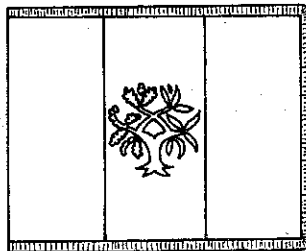
znaku jsou dva diví muži a kolem štítu jsou ovinuty řetězy Řádu Danebrogu a Řádu bílého slona. Znak je položen do červeného a hermelínem podšitého pláště a ozdoben dánskou královskou korunou. V r.1983 byla zavedena osobní vlajka královny Margrethe II., která má stejnou podobu jako vlajka královská, na bílém čtvercovém poli však nese královnin monogram - žlutá písmena M a R (za Margrethe Regina) a arabskou číslici 2 - mezi dvěma zelenými snítkami (dubová vpravo a vavřínová vlevo) svázanými modrou stuhou. Plody na snítkách jsou žluté, stejně jako královská koruna nad monogramem (Nordisk Flaggskrift,

1976, č.2,s.5 a 1984, č.13,s.6). FINSKO - prezidentská vlajka má podobu státní vlajky o poměru stran 11:19, vyběhající do tří cípů. Uprostřed ramen kříže je umístěn na červeném čtverci emblém finského znaku, který byl zemi udělen r. 1581 při zřízení velkovévodství. V horním rohu listu je kříž Řádu svobody - modrý se zlatou svastikou přes

jednotlivá ramena, zlatá růže uprostřed. Řád svobody je nejvyšším finským vyznamenáním a byl založen v r. 1918. Vlajka sama byla přijata 10.5.1920 a potvrzena zákonem o vlajce z 26.5.1978 (LV 8.4/1978; FW, s. 114; P, s. 160).

FRANCIE - státní vlajka v poměru stran cca 7:9 doplněná tradičním osobním symbolem úřadujícího prezidenta. Od r. 1981 je to stylizovaný strom z dubových a olivových listů na společném kmeni, vše modré barvy, který na svou vlajku doplnil prezident Mitterrand. Emblém symbolizuje sílu a mír, jakož i spojení severu a jihu Francie; při horním, vlajícím a dolním okraji je vlajka doplněna zlatým třepením. Na moři používá prezident její čtvercovou variantu, bez zlatého třepení. (FM 76/15. 5. 1982).

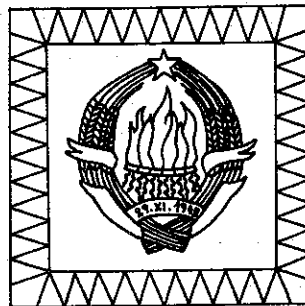
IRSKO - prezidentskou vlajkou je od r. 1945 modrý list o poměru stran 1:2 se zlatou harfou uprostřed. Harfa je symbolem Irska od 15. století, ve formě znakového praporu byla vztyčena při pohřbu Alžběty I. Od nástupu Stuartovců je znakem Irska zlatá harfa na modrém poli. Modelem pro současný výtvarný vzhled harfy je harfa krále Briana Boru z 11. století, uložená v Trinity College v Dublinu (FW, s. 126; Hayes—McCoy, G.A.: A history of Irish flags from earliest times. Dublin 1979, s. 227).

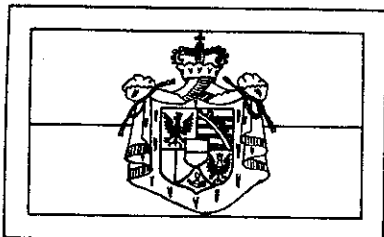
ISLAND - prezidentskou vlajkou je státní vlajka upravená do podoby vláštovčího ocasu o poměru stran 9:16 se státním znakem na bílém čtvercovém poli uprostřed. Schválena byla 18.7.1944 (LV 8.1/1981, s. 11-13).

ITÁLIE - tmavomodrý čtvercový list se zlatým státním znakem uprostřed je standartou prezidenta republiky od 22. září 1965. V kasárnách a na letištích ji italský prezident používá v rozměrech 1,20 x 1,20 m. Na lodích má standarta velikost od 0,80 m do 3,00 m podle velikosti plavidla (sdělení A.Ziggiota).

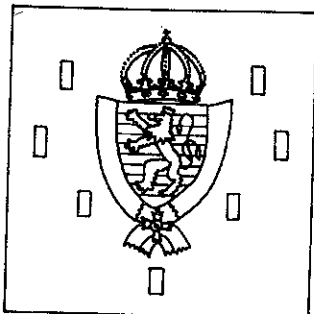

JUGOSLÁVIE - předseda předsednictva SFRJ, který v r. 1980 vystrídál funkci prezidenta republiky, používá i nadále prezidentskou vlajku. Tou je čtvercová podoba jugoslávské trikolóry se státním znakem uprostřed a úplným lemem širokým 1/8 délky vlajkového listu. Lem je tvořen červenými, bílými a modrými trojúhelníky, jejichž základny odpovídají 1/12 šířky vlajkového listu. V rozích jsou modré deltoidy, krajní trojúhelníky jsou bílé. Prezidentská vlajka byla zavedena v r. 1956 s úpravou znaku podle ústavy v r. 1963 (LM, s. 89; Popović, M.- Jovanović, M.: Državni amblemi i druge javne oznake u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, Beograd 1979, s. 193, 219-220).

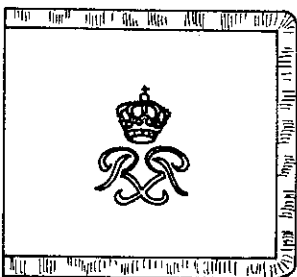

LICHTENŠTEJNSKO - list knížecí vlajky o poměru stran 3:5 je rozdělen na horní modrý a dolní červený pruh s úplným širokým zlatým lemem. Uprostřed listu je velký státní znak. Vlajka byla zavedena zákonem z 30. 6. 1982 (Liechtensteinisches Landesgesetzblatt č. 58 z 18.9.1982, s.3, § 9).

LUCEMBURSKO - čtvercový list modré barvy, který nese uprostřed menší státní znak zavínutý do zeleno-žluté řádové stuhy Řádu dubové koruny; list je posetý sedmi zlatými obdélníčky. Velkovévodova standarta byla v současné podobě zavedena v r. 1964 a na reversu nese národní trikoloru (FW, s. 129).

MONAKO - osobní vlajku knížete tvoří bílý list o poměru stran 5:6 s červenými (podle jiného pramene zlatými) iniciálami jména pod zlatou knížecí korunou s červenou čepicí a se zlatým lemem při horním, vlejícím a dolním okraji; kníže ji používá pouze jako automobilovou standartu, nad knížecím palácem i jachtou vlaje bílá vlajka o poměru stran 4:5 s vyobrazením velkého státního znaku uprostřed (FW, s.130; FB V:4, s. 151).

NĚMECKÁ DEMOKRATICKÁ REPUBLIKA - viz Vexilologie, 1984, č. 56, s. 1147.

NĚMECKÁ SPOLKOVÁ REPUBLIKA - vlajku spolkového prezidenta tvoří čtvercový list žluté barvy s úplným červeným lemem a černým německým orlem uprostřed. Šířka lemu odpovídá 1/12 šířky listu. Od předválečné prezidentské vlajky se liší pouze počtem per (nyní 10, předtím 12). Byla zavedena podle článku 2 prováděcího nařízení ze 7. 6. 1950, její vyvěšování na služebních vozítech je upraveno oběžníkem ministerstva vnitra z 2. 8. 1950 (Friedel, A.:

Deutsche Staatssymbole, Frankfurt a. M. 1968, s. 42; Wappen und Flaggen der Bundesrepublik Deutschland und ihrer Länder, 3. Aufl., Köln 1981, s. 4 - 5).

NIZOZEMSKO - oranžový list o poměru stran 1:1 s volným tmavomodrým křížem, v jehož středu je štít ze státního znaku zavínutý do řádové stuhy Vojenského řádu Viléma II. Uprostřed oranžových polí jsou modré, stříbrem zdobené trubky zavěšené na červené šnurce. Barvy listu jsou dynastickými barvami oranžskými (oranžová) a nasavskými

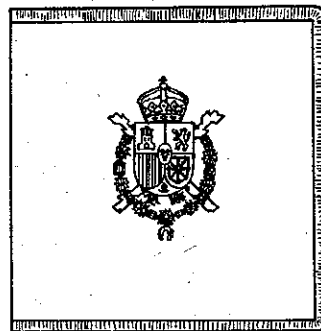
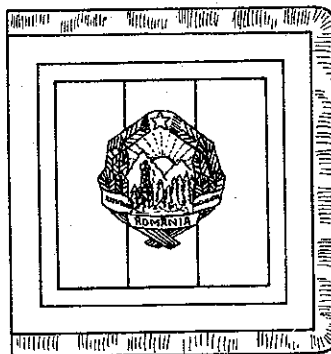
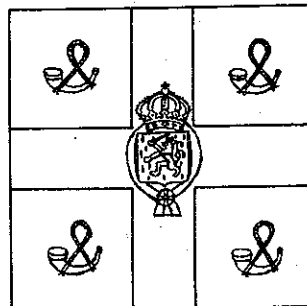
(modrá), trubka je oranžským heraldickým znamením a připomíná legendárního Viléma, který v 8. století bojoval s Maury ve Španělsku. Lev je heraldickým znamením rodu Nassau, stejně jako byl ve znaku Spojených nizozemských provincií. Královská vlajka byla zřízena 27.8.1908, korunovační vlajkou je však bílý praporek se státním znakem (FW, s. 131; Flagmaster č. 030, 1980).

NORSKO - král používá znakové vlajky o poměru stran 5:7 se zlatým lvem ve skoku na červeném listu. Lev, který je znám jako erbovní zvíře Norska od roku 1217, třímá v předních tlapách stříbrnou sekeru sv. Olava a takto se objevuje v norském znaku již kolem r. 1280. První vyobrazení praporece s norským lvem je z r.1318, v dnešní podobě byla vlajka norského krále zavedena 15.11.1905. Jako vrchní velitel ozbrojených sil používá král od 7.6.1906 státní vlajku upravenou do podoby třícípého listu se lvem ze státního znaku v karé (FB XVII:3, s. 73-82; LV č.2/1981, s. 2-4; LV č.5/1981, s.4).

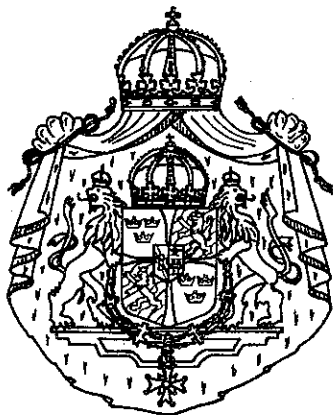
PORTUGALSKO - prezidentskou vlajkou je zelený list o poměru stran 2:3 s emblémem ze státní vlajky uprostřed. Byla zavedena v r. 1910 (P, s.191). RAKOUSKO - spolkový prezident používá jako svůj symbol od 8.5. 1919 tzv. prezidentskou a vládní služební vlajku, kterou tvoří státní vlajka se znakem, jehož současná podoba byla zavedena 27.4.1984 (FB XXIII:5, s. 147-149).

RUMUNSKO - prezidentská standarta je čtvercová varianta státní vlajky, státní znak uprostřed je však větší a zasahuje do všech svislých pruhů vlajky. Kolem listu je úplný červeno-bílý lem, při horním, vlajícím a dolním okraji je navíc široké zlaté třásnění (FW, s. 138).

ŘECKO - prezidentským dekretem č.274 z 13.4.1979 byla zavedena modrá čtvercová vlajka nesoucí uprostřed státní znak: stříbrný kříž na modrém štítě (se zlatým lemováním kříže i štítu), štít je obklopen zlatým vavřínovým věncem (FB XVIII:3, s. 73). ŠPANELSKO - modrý list o poměru stran 1:1 s úzkým zlatým lemem a zlatými třásněmi při horním, vlajícím a dolním okraji. Uprostřed listu je královský znak - čtvrcený štít se vsunutým hrotem doplněný srdečním štítkem modré barvy se třemi zlatými liliiemi na připomínku vládnoucího bourbonského rodu. Štít nesoucí erby Kastilie,

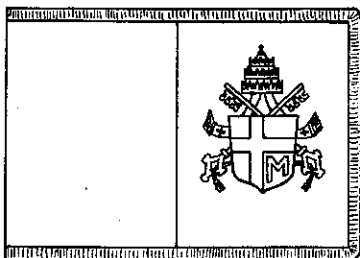
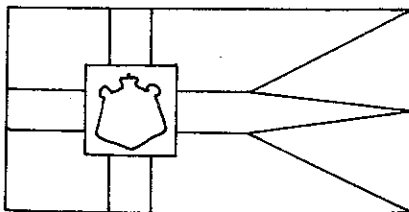

Leónu, Aragonaska, Navarrya(ve hrotu) Granady je podložen červeným burgundským křížem se zlatou kresbou. Na štítě je postavena královská koruna, kolem je ovinut řádivý řetěz Řádu zlatého rou-
na a pod ním jsou v červené barvě jařmo a svazek šípů - symboly zakladatelů moderního španělského státu - Isabely Kastilské a Ferdinanda Aragonského. Král Juan Carlos I. přijal tuto vlajku ještě jako korunní princ 26.4.1971 dekretem z 22.4.1971; jako vlajka krále byla potvrzena dekretem č. 1511/1977 z 21.1.1977

(Almirall, J.: Las banderas españolas de 1704 a 1977. Barcelona 1978, s. 73-75; Pérez, J.L.C. - González, L.G.: Banderas de España, Madrid 1983, s. 220-221).

ŠVEDSKO - národní vlajka o poměru stran 1:2, vyběhající do tří cípů, doplněná uprostřed bílým čtvercovým polem s vyobrazením velkého státního (královského) znaku. Královská vlajka v současné podobě byla přijata v r. 1906 a potvrzena zákonem o švédské vlajce z 29.4.1982. Vedle panovníka ji smí užívat i jeho manželka a matka. Královský znak je čtvercový a na půleném srdečním štítku nese napravo znak rodu Vasa a vlevo znak vládnoucího rodu Bernadottů. Na 1. a 4. poli se objevuje tzv. nový švédský znak - tři zlaté koruny na modrém poli, ve 2. a 3. poli pak tzv. starý švédský znak - zlatý lev ve skoku s červenou zbrojí a zlatou korunkou na modro-bíle šikmo pruhovaném štítu - erb folckunské dynastie. Jednotlivá pole jsou od sebe oddělena žlutým kurvilinéárním křížem, štít je lemován řádivým řetězem Serafinského řádu, přidržován dvěma zlatými lvy a umístěn v hermelínovém stanu pod švédskou královskou korunou, která je také položena na štítu znaku. Jako nejvyšší velitel používá král čtvercový znakový prapor odvozený od štítu královského znaku (LV č.5/1983; FB XVIII:4, s.128-136).

VATIKÁN - list papežovy vlajky rozdělen na žluté žerďové a bílé vlající pole, uprostřed kterého je osobní emblém papeže Jana Pavla II. - na modrém štítu excentricky umístěný volný zlatý kříž a (heraldicky) vlevo dole zlaté písmeno M; štít je podložen zlatým a stříbrným křížem, které jsou spojeny červenou šňurou. Nad štítkem je umístěna papežská tiára s červenými stuhami se zlatými křížky a třepením. Při horním, vlajícím

a dolním okrají je papežova vlajka doplněna zlatým lemem. Tento emblém používal papež již jako biskup krakovský, přičemž písmeno M připomíná patronku Polska, Pannu Marii Čenstochovskou. Štít je doplněn papežskými insigniemi - klíči sv. Petra a tiárou. Poprvé byla osobní vlajka použita v r. 1980 (P, s. 193; Flagmaster č. 031, 1980).

ZÁPADNÍ BERLÍN - vládnoucí starosta Západního Berlína smí používat tzv. služební vlajku členů senátu, která byla zavedena v čl. 2 zákona o symbolice Berlína z 13.5.1954. Je to bílý čtvercový list s úplným červeným lemem a znakem Berlína - stříbrný štít se vzpřímeným černým medvědem, na štítě žlutá koruna v podobě kombinující hradební a listovou korunu /Gesetz über die Hoheitszeichen des Landes Berlin (Gesetz- und Verordnungsblatt für Berlin, 29, 26.5.1954, s. 289)/.

Ing. Jiří Tenora

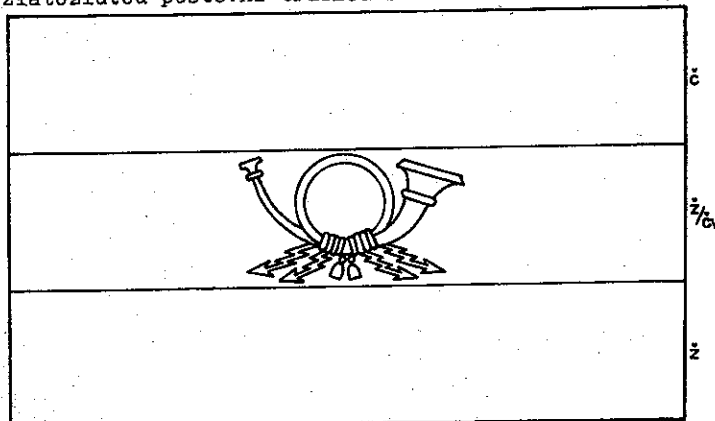
SLUŽEBNÍ VLAJKA NĚMECKÉ POŠTY A SLUŽEBNÍ PLAMENY NDR

Hned druhý den po odhlasování zákona o státním znaku a státní vlajce NDR, tedy 27. září 1955, a na jeho základě schválila rada ministrů nařízení o služebních vlajkách a služebních plamenech. To vstoupilo v platnost dnem vyhlášení, tj. 27. října 1955 (1).

S l u ž e b n í v l a j k a N ě m e c k é p o š t y

Paragrafem 1 nařízení byla zavedena služební vlajka Německé pošty (Dienstflagge der Deutschen Post):

"(1) Německá pošta má služební vlajku. Barvy služební vlajky jsou černá, červená a zlatá uspořádané do tří stejně širokých pruhů. Uprostřed červeného pruhu je služební vlajka opatřena zlatožlutou poštovní trubkou se zlatožlutou šňůrou,

3:5 §"1955.09.27 + 1955.10.27/1973.01.03 + 1973.05.01"

dvěma zlatožlutými střapci a čtyřmi zlatožlutými blesky.

(2) Šířka služební vlajky se má k její délce jako 3:5, poštovní trubka k délce vlajky jako 1:3." (2)

Chyběl údaj, že nátrubek směřuje k žerdi, text nezdůrazňoval, že emblém je na obou stranách vlajky.

Podle informace ministerstva pošt a spojů byla vlajka určena námořním lodím dopravujícím poštu, nikoliv pouze zvláštním poštovním lodím. Nesloužila nikdy k označení poštovních objektů na pevnině. Přes označení "služební" to byla v podstatě signální vlajka, neboť se vztýčovala na signálním stěžni před vplutím do přístavu. Zajišťovala přednostní odbavení lodního nákladu. Z tohoto důvodu není dobře možné přiřadit vlajce klasifikační mřížku ---/x-, i když by tomu pojmenování vlajky nasvědčovalo. V tehdejší době to byla běžná praxe, a proto také byla vlajka zavedena. Na lodích Německé lodní dopravy (Deutsche Seereederei) byla kromě služební vlajky Německé pošty vztýčována i státní vlajka NDR.

V pozdějších letech se postupně vžilo vyvěšovat mezinárodní signální vlajku "Y", takže služební vlajka Německé pošty časem ztratila význam. Přesnější data se mi prozatím nepodařilo zjistit.

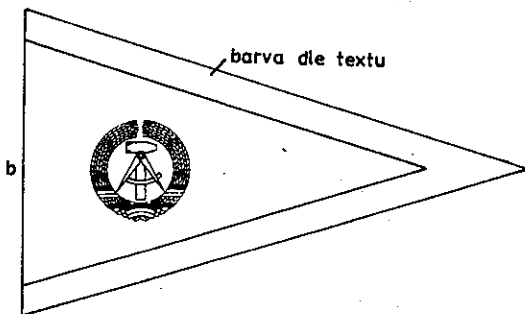
Ke dni 1. května 1973 (3) byla služební vlajka Německé pošty zrušena, poněvadž byly mezitím všechny lodě NDR vybaveny moderní vysílací technikou. Ta dovoluje oznamovat poštu na palubě jednodušší cestou.

S l u ž e b n í p l a m e n y N D R

Paragrafem 2 nařízení (1) byly zavedeny i služební plameny (Dienstwimpel):

"(1) Na lodích, jež jsou určeny k plnění státních úkolů, se vztýčuje po dobu služebního poslání služební plamen.

(2) Služební plameny jsou trojúhelníkového tvaru. Jejich šířka se má k délce jako 3:5. Nesou na obou stranách na bílém podkladě státní znak, jehož průměr tvoří třetinu šířky plamene. Služební plameny jsou opatřeny po obou dlouhých lemech barevným pruhem širokým desetinu šířky plamene."

3:5 § "1955.09.27 + 1955.10.27"
[služ. pl. vod. hosp. § "1960.11.10"]
© "1973.01.03 + 1973.05.01"
© "1979.07.12 1979.09.01"

Barvy pruhu byly určeny takto (v závorce odstín podle mého vjemu):

- modrá (m) pro lodě a čluny lodního dozoru (Dienstwimpel der Schiffe und Boote der Schifffahrtsaufsicht),
- zelená (z⁺) pro plavidla celní správy (Dienstwimpel für Fahrzeuge der Zollverwaltung),
- žlutá (ž) pro plavidla zdravotnictví (Dienstwimpel für Fahrzeuge des Gesundheitswesens),
- stříbrošedá (š) pro plavidla rybářského dozoru (Dienstwimpel für

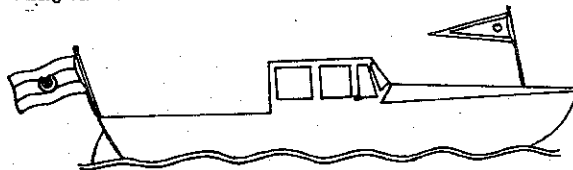
Fahrzeuge der Fischereiaufsicht). Stříbrošedou barvu nelze pochopitelně brát doslova, je to pouze líbivější označení šedé barvy.

Pokynem ze dne 10. listopadu 1969 (4) zavedl vedoucí Úřadu vodního hospodářství další služební plamen, totiž služební plamen pro lodě a čluny vodního hospodářství (Dienstwimpel für Fahrzeuge der Wasserwirtschaft). Byl stejného tvaru jako předchozí, ale opatřený světle modrým pruhem (m--). Tento plamen byl pak pojat v roce 1973 do nařízení o vlajkách, praporech a služebních plamenech NDR (3), které rovněž potvrdilo v jejich tvaru a funkci i ostatní čtyři služební plameny. Všech pět bylo pak v roce 1979 znovu potvrzeno novelou nařízení (5) a jsou v platnosti dodnes.

Používání služebních plamenů doložím pouze na příkladu služebního plamene vodního hospodářství. U ostatních plamenů je používání obdobné či shodné, takže popis podrobností by stať jen zbytečně prodloužil.

Služební plameny se používají na lodích a člunech nasazených ve vnitrozemských vodách i podél mořského pobřeží. Jako praporky pro služební vozy nepřicházejí vůbec v úvahu. Na lodích se stěžněm se vyvěšují na stěžni, na hlídkových člunech bez stěžně pak na vlajkové žerdi na přídi člunu (není to však čelenová vlajka!). Na zádi lodě nebo člunu se vyvěšuje hlavní vlajka, tj. státní vlajka NDR.

Služební plameny užívané v praxi mají tyto rozměry: šířka 36 cm, délka lemu 60 cm (takže délka plamene je přibližně 57,5 cm), šířka barevného pruhu 4 cm, průměr znaku 7,5 cm, střed znaku je na podélné ose 20 cm od žerďového lemu. Lze konstatovat několik nepřesností v porovnání se zákonnou předlohou: plamen je nepatrně kratší (správná délka by měla být 63 cm), barevný pruh poněkud širší (správně 3,6 cm), znak poněkud menší (správně 12 cm). Jak to však u skutečných vlajek bývá, menší nepřesnosti vzniklé z výrobních důvodů se tolerují, nesmějí však zkreslit celkový dojem, tj. poselství (upozornění, výzvu...), které má vlajka tlumočit. Optický signál sdělující, že člun patří určitému oboru státní správy a že je ve služebním nasazení, je v tomto případě jednoznačné, tedy i dostatečně vyjádřen.

Poznámky:

- (1) Verordnung über die Führung von Dienstflaggen und Dienstwimpeln z 27.9.1955, GBl. I č. 90 z 27.10.1955, s. 706.
- (2) Západoněmecká poštovní vlajka byla velice podobná. Ve vyhlášce o německých vlajkách (Anordnung über die deutschen Flaggen) ze 7.6.1950 (BGBl. s.205) se v kap. I, odst. 4 praví: "Vlajka Spolkové pošty má pruhy jako spolková vlajka, uprostřed červeného pruhu o pětinu širšího než krajní pruhy je zlatožlutá poštovní trubka ze zlatožlutou šňurou, dvěma zlatožlutými střapci a čtyřmi paprskovými blesky a s nátrubkem směřujícím k žerdi. Poměr výšky k délce vlajky je jako 3 ku 5". Podle definice byla šířka pruhů v po-

- měru 3:4:3. Na vyobrazení, které je v příloze vyhlášky, je červený pruh ještě širší, přibližně v poměru 3:4,5:3.
- (3) Verordnung über Flaggen, Fahnen und Dienstwimpel der DDR z 3.1.1973, zvl. tisk č. 751 z 30.4.1973. Nařízení nabylo právní moci 1.5.1973.
  - (4) Sdělení Ředitelství Vodního hospodářství pro Odru a Havolu ze dne 14.10.1985.
  - (5) Verordnung über Flaggen, Fahnen und Dienstwimpel der DDR z 12.7.1979, zvl. tisk č. 1014 z 30.11.1979. Nařízení nabylo právní moci 1.9.1979.

NÁS VEXILOLOGICKÝ KLUB

Jubilejní patnáctá výroční členská schůze našeho klubu, svolaná na sobotu 1. února letošního roku, se konala opět v osvědčeném prostředí Ústředního kulturního domu železničářů na náměstí Míru v Praze. Do jeho klubovny č. 15 se sjelo 36 československých vexilologů a dva hosté. Převahu měli i tentokrát mimopražští členové klubu, kterých bylo 19, oproti 17 vexilologům z hlavního města. Naši členové z metropole tak opět jednou nevyužili příležitosti k osobnímu setkání s kolegy a dali se zahanbit těmi, kterým nestačí k dosažení místa konání výroční schůze linka tramvaje, metra či autobusu a jízdenka v ceně 1,- Kčs, nýbrž musejí pracně vyhledávat různé vlakové a autobusové spoje a připoje, vstávat i před třetí hodinou ráno a obětovat nemalý finanční obnos na cestovní výdaje.

Schůzi zahájil krátce po poledni předseda klubu doc. dr. Ludvík Mucha, CSc. Jménem výboru přivítal všechny přítomné členy klubu a hosty a seznámil je s programem jednání.

Po obvyklém představení členů výboru přednesl jednatel Pavel Pejcha zprávu o činnosti klubu v roce 1985. Uvedl v ní, že klubový časopis Vexilologie, jehož 60. číslo bylo právě v tisku, dosáhl od počátku vydávání v roce 1972 již dvanácti set stránek, což je nejlepším důkazem jeho životnosti a obětavé práce redakčního kolektivu. Kromě této hlavní publikační činnosti seznamují členové klubu s obsahem pojmu vexilologie a s prací našeho klubu i širokou veřejnost prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků. Tak např. ing. Brožek vystoupil v televizním Studiu Kamarád; kol. Purš a ing. Brožek připravili delší záběr v pořadu Vlastovka; stranou nezůstal ani rozhlas, v jehož oblíbené relaci Domino hovořil ing. Brožek o vlnkách a vexilologii.

P. Pejcha dále zhodnotil podzimní burzu vexilologických zkušeností, která se konala v rámci 3. dnů československých sběratelů. Zúčastnilo se jí překvapivě málo členů klubu, což poněkud znevážilo práci, kterou výbor vynaložil na přípravu a organizaci akce. Výbor proto dospěl k závěru, že další setkání členů klubu mimo rámec výročních schůzí v blízké budoucnosti připravovat nebude.

Po bližším seznámení přítomných s prací výboru v uplynulém roce jednatel v závěru své zprávy sdělil, že Vexilologický klub měl 31.12.1985 121 individuálních členů, zpravodaj odebíralo 15 vládních, kulturních a vědeckých institucí a byl vyňován se 6 partnerskými organizacemi.

V dalším průběhu schůze předložil P. Pejcha plénu návrh plánu práce klubu na rok 1986. Jeho stěžejním bodem je jako

každý rok získávání a vyměňování informací o vlajkách, znacích a jiných vexilologických materiálech a jejich změnách v současnosti i historii. K tomu se předpokládá široká spolupráce doma i v zahraničí se sběratelskými organizacemi, kulturními, vědeckými i státními institucemi. Prostředníkem při sdělování získaných poznatků členům klubu a domácím i zahraničním spolupracovníkům a zájemcům o vexilologii bude opět klubový zpravodaj Vexilologie.

Z mimořádných cílů plánu práce bude na prvním místě zadání výroby klubových vlaječek, neboť jejich první náklad z doby přibližně před pěti roky je již zcela rozebrán a stále se hlásí noví a noví zájemci o tento dosud jediný existující suvenýr našeho klubu.

Po skončení této části jednání informoval ing. Aleš Brožek přítomné o průběhu 11. mezinárodního vexilologického kongresu v Madridu, jehož se zúčastnil jako jediný zástupce našeho klubu. Zdůraznil početnou účast - více než osm desítek vexilologů z celého světa, poprvé také z Austrálie - a dobrou organizaci kongresu; jako jediný zápor označil skutečnost, že větší část referátů byla přednesena toliko ve španělštině, bez simultánního překladu. Svá slova doprovázel ing. Brožek množstvím barevných diapozitivů z kongresového jednání i z kuloárů. Mohli jsme tak na vlastní oči spatřit některé přední světové vexilology, např. dr. W. Smithe, W. Cramptona, L. Philippa, dr. G. Matterna, R. Harmigniese, P. Charriého a další. Příspěvek ing. Brožka se zaslouženě setkal s velkým zájmem členů klubu.

Po několika dotazech ještě k průběhu kongresu FIAV, jež zodpověděl ing. Brožek, otevřel doc. dr. Mucha, CSc., diskusi. Vystoupilo v ní devět členů klubu, z nichž nejvíce zaujal ing. Tenora svým návrhem nové organizace výročních schůzí a ing. Martykán informací o žádosti několika sci-fi klubů o vytvoření vlajky. V krátkosti lze říci, že ing. Tenora navrhuje, aby se výroční schůze konaly ve větším rozsahu, a to v nějakém i mimopražském rekreačním zařízení, nejlépe od pátečního do sobotního večera. Kromě oficiální a administrativní části programu by bylo možno konat i společenský večer, setkání mimo jednacích stoly i jiné neformální části programu. Náklady na režii takto uspořádané výroční schůze by bylo možno hradit např. formou účastnického poplatku. Výbor očekává, že všichni členové klubu mu po přečtení těchto řádek a důkladném rozvážení návrhu zašlou své stanovisko.

Ing. Martykán sdělil účastníkům schůze, že v době konání říjnové burzy se na Vexilologický klub obrátili zástupci sci-fi klubů přítomných na 3. dnech čs. sběratelů s žádostí o vypracování vlajek těchto organizací. Výbor rozhodl uspořádat v rámci našeho klubu soutěž a prosí ty členy, kteří mají k tematice sci-fi blízko a chtějí se pokusit takovou vlajku nebo vlajky vytvořit, aby mu své návrhy zaslali bez odkladu. Po vyhodnocení a předání návrhů sci-fi klubům a jejich případném přijetí budou členové klubu podrobně informováni.

V závěru diskuse vyzval doc. Mucha přítomné, aby se vyjádřili k přednesené výroční zprávě o činnosti a plánu práce na letošní rok. Oba dokumenty byly plénum bez připomínek jednomyslně schváleny.

Netrpělivě očekávanou další částí programu schůze byl již tradiční přehled změn ve státní heraldice a vexilologii

v uplynulém roce, který opět velmi pečlivě připravil Pavel Fojtík. Podařilo se mu (a jeho spolupracovníkům z řad členů výboru i klubu) zahrnout do něj i nejposlednější novinky ze závěru roku, takže všichni, kdož se výroční schůze zúčastnili, získali nejčerstvější informace, jež nebyly dosud nikde předneseny ani uveřejněny. Vystoupení P. Fojtíka, doprovázené jako obvykle barevnými kresbami popisovaných vlajek a znaků, se těšilo napjaté pozornosti všech přítomných.

Předposledním bodem programu bylo předvedení ukázek z fotodokumentace klubu, převážně diapositivů a fotografií z akcí klubu, ale i části klubového archívu, jež zobrazuje vzácnější vexilologické materiály. Členové klubu měli také možnost zhlédnout úryvky z pásem doprovázejících přednášky a besedy s vexilologickou tematikou v kulturních a školských zařízeních.

Závěr výroční členské schůze se potom již popatnácté v historii změnil v burzu vexilologických zkušeností a zajímavostí. Její účastníci si vyměňovali informace o vlajkách a znacích i názory na vedení vexilologické dokumentace a nejlepší uspořádání sbírky. Mnoho zájmu se soustředilo i na některé vexilologické knihy a časopisy, přinesené členy klubu k prohlédnutí a srovnání s domácí i zahraniční vexilologickou literaturou.

Pavel Pejcha

NOVÉ STÁTNI ZNAKY

SÝRIE

I když na budově velvyslanectví Sýrie v Praze stále visí tabule se syrečkým znakem, o kterém jsme psali ve Vexilologii č. 44, s. 862, správná kresba je ta, již uvádíme dnes, jak nám potvrdila oficiální místa. Nový státní znak ukazuje zlatého sokola hledícího heraldicky vlevo, jenž drží ve svých pařátech bílou, zlatě lemovanou stuhu se zlatým nápisem "Syrská arabská republika". Na hrudi sokola je štít v národních barvách (zleva doprava z pohledu heraldika: černá, bílá a červená ve svislých pruzích) se dvěma zelenými hvězdami ve středním bílém pruhu. Pod štítem jsou dvě zlaté větévky. Tento znak byl přijat kolem r. 1982 a jeho vyobrazení s drobnými nepřesnostmi přineslo 2. vydání knihy H.-U. Herzoga *Flaggen und Wappen* na s. 239.

RK

VEXILOLOGIE - zpravodaj Vexilologického klubu při Obvodním kulturním domě v Praze 3, Kalininova ulice č. 53, 130 00 Praha 3. Vychází neperiodicky a je určen p o u z e členům klubu. Toto číslo připravil ing. Aleš Brožek za spolupráce ing. Jaroslava Martykána, doc. dr. Ludvíka Muchy, CSc., a dr. Zbyška Svobody. Výtvarně spolupracoval ing. Michael Kroupa, CSc.

Květen 1986

č. 61